

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ

за січень-липень 2019 року

(повідомлення Головного управління статистики у Черкаській області)

Демографічна ситуація та соціальний захист

Чисельність наявного населення у Черкаській області, за оцінкою, на 1 липня 2019р. становила 1200,0 тис. осіб. Упродовж січня–червня 2019р. чисельність наявного населення зменшилась на 7273 особи.

Порівняно з січнем–червнем 2018р. обсяг природного скорочення збільшився на 624 особи.

Кількість живонароджених у січні–червні 2019р. становила 3724 особи, померлих – 10486 осіб.

У липні 2019р. **субсидії на оплату житлово-комунальних послуг** отримували 120,9 тис. домогосподарств області.

Середній розмір призначеної субсидії на оплату житлово-комунальних послуг на домогосподарство у липні 2019р. збільшився порівняно із липнем 2018р. на 38,7% і становив 86,3 грн.

Кількість домогосподарств, які звернулись за субсидіями на оплату житлово-комунальних послуг у січні–липні 2019р. становила 185,7 тис., що порівняно з січнем–липнем 2018р. менше в 1,5 раза. При цьому на домогосподарства у міських поселеннях припадало 58,2% таких звернень, у сільській місцевості – 41,8%.

У січні–липні 2019р. субсидії на оплату житлово-комунальних послуг призначено 164,5 тис. домогосподарств (ураховуючи тих, що звернулися за субсидіями у 2018р., але призначено їм було тільки у 2019р., та тих, яким продовжено надання субсидії відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 1995р. № 848); із них у міських поселеннях – 93,9 тис. домогосподарств та 70,6 тис. – в сільській місцевості. Порівняно із січнем–липнем 2018р. кількість домогосподарств, яким призначено субсидії збільшилась на 18,9%.

Сума призначених субсидій на оплату житлово-комунальних послуг у січні–липні 2019р. становила 38,8 млн.грн (із них у міських поселеннях – 25,5 млн.грн та в сільській місцевості – 13,3 млн.грн), що порівняно з відповідним періодом 2018р. більше на 38,0%.

У січні–липні 2019р. 16,5 тис. домогосподарств було призначено **субсидії на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива**, з них у міських поселеннях – 2,7 тис. домогосподарств, у сільській місцевості – 13,8 тис. Кількість домогосподарств, яким було призначено субсидії, у порівнянні із січнем–липнем 2018р. зменшилась у 1,7 раза.

Сума призначених субсидій на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива у січні–липні 2019р. становила 47,8 млн.грн (у міських поселеннях – 8,7 млн.грн, в сільській місцевості – 39,1 млн.грн), у січні–липні 2018р. сума призначених субсидій становила 81,1 млн.грн (у міських поселеннях – 11,8 млн.грн, в сільській місцевості – 69,3 млн.грн).

Середній розмір субсидії на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива на одне домогосподарство у липні 2019р. становив 2919,8 грн (у липні 2018р. – 2802,2 грн).

Сума отриманих субсидій на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива у січні–липні 2019р. становила 42,4 млн.грн, у січні–липні 2018р. відповідний показник становив 61,1 млн.грн.

У липні 2019р. населенням області **сплачено за спожиті житлово-комунальні послуги**, включаючи погашення боргів попередніх періодів, 155,8 млн.грн (150,6% нарахованих за цей період сум¹), за постачання електричної енергії сплачено 91,8 млн.грн (91,8% нарахованих за цей період сум).

Заборгованість населення області на кінець липня 2019р. за централізоване опалення та постачання гарячої води – 270,2 млн.грн, за послуги з постачання природного газу становила 166,3 млн.грн, за утримання будинків і споруд та прибудинкових територій – 63,5 млн.грн, за централізоване постачання холодної води та водовідведення – 48,5 млн.грн, за вивезення побутових відходів – 16,9 млн.грн, за постачання електричної енергії – 67,8 млн.грн.

Зайнятість та безробіття

За даними Черкаського обласного центру зайнятості на кінець липня 2019р. **кількість зареєстрованих безробітних** становила 13,8 тис. осіб, з них допомогу по безробіттю отримували 83,0% громадян. Більше половини від загальної кількості безробітних становили жінки.

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому по області зменшився на 0,1 в.п. і становив на кінець липня 2019р. 1,9% населення працездатного віку, 2,1% – у сільській місцевості, у міських поселеннях – 1,8%.

---

¹ За рахунок погашення боргів попередніх періодів (якщо рівень оплати перевищує 100%).

Середньооблікова кількість безробітних, які отримували допомогу по безробіттю впродовж липня 2019р., становила 12,1 тис. осіб. Середній розмір допомоги по безробіттю становив 3075 грн, що дорівнює 73,7% законодавчо визначеного розміру мінімальної заробітної плати (4173 грн).

Кількість вакансій, заявлених роботодавцями до служби зайнятості, у липні 2019р. порівняно з попереднім місяцем зменшилась на 12,9% і на кінець місяця становила 1199 одиниць.

За професійними групами найбільший попит на робочу силу спостерігався на кваліфікованих робітників з інструментом (20,9% від загальної кількості заявлених вакансій), а найменший – на кваліфікованих робітників сільського та лісового господарств, риборозведення та рибальства (1,5%).

Навантаження зареєстрованих безробітних на одну вакансію по області на кінець липня 2019р. становило 11 осіб (проти 10 осіб на кінець червня 2019р.). Значення показника коливалося від 3 осіб у Черкаському МЦЗ до 230 осіб у Лисянській районній філії ЧОЦЗ¹.

Доходи населення

У січні–липні 2019р. **розмір середньомісячної номінальної заробітної плати** штатних працівників підприємств, установ, організацій (з кількістю працюючих 10 осіб і більше) порівняно з відповідним періодом 2018р. збільшився на 19,5% і становив 8592 грн.

До видів економічної діяльності з найвищим рівнем оплати праці відносилися фінансова та страхова діяльність, державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування, а серед промислових видів діяльності – виробництво автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів, інших транспортних засобів, виробництво хімічних речовин і хімічної продукції, виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів, де заробітна плата перевищила середній показник по економіці в 1,3–2,4 раза.

Найнижчий рівень заробітної плати спостерігався в установах поштової та кур'єрської діяльності, виробництві електричного устаткування, діяльності у сфері творчості, мистецтва та розваг і не перевищував 60% від середнього рівня по економіці.

Індекс реальної заробітної плати у січні–липні 2019р. порівняно з січнем–липнем 2018р. становив 109,9%.

¹ Дані наводяться за місцем реєстрації в міських центрах зайнятості (МЦЗ), міськрайонних центрах зайнятості (МРЦЗ) та регіональних філіях Черкаського обласного центру зайнятості.

Примітка. До роботодавців відносяться підприємства, установи, організації та фізичні особи-підприємці.

Загальна сума заборгованості з виплати заробітної плати¹ за період з початку 2019 року зменшилася на 36,7%, або на 21,5 млн.грн і на 1 серпня 2019р. становила 37,0 млн.грн, що дорівнює 1,8% фонду оплати праці, нарахованого за липень 2019р.

Заборгованість працівникам економічно активних підприємств за період з початку 2019р. зменшилась на 47,6%, або на 20,1 млн.грн і на 1 серпня 2019р. становила 22,1 млн.грн. Серед видів економічної діяльності найвагомніше зменшення суми несплаченої заробітної плати спостерігалось у виробництві хімічних речовин і хімічної продукції (на 24,0 млн.грн), у сільському господарстві (на 1,8 млн.грн), виробництві меблів, іншої продукції, ремонті і монтажі машин і устаткування (на 824,1 тис.грн), постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (на 669,0 тис.грн). При цьому утворилася заборгованість в сферах охорони здоров'я і наданні соціальної допомоги (1,1 млн.грн) та освіти (780,7 тис.грн), а також збільшилась у складському господарстві та допоміжній діяльності у сфері транспорту (на 3,0 млн.грн); оптовій та роздрібній торгівлі; ремонті автотранспортних засобів і мотоциклів (на 1,5 млн.грн); у професійній, науковій та технічній діяльності (на 1,0 млн.грн).

Кількість працівників, які вчасно не отримали заробітну плату на 1 серпня 2019р., становила 1335 осіб, або 0,6% від середньооблікової кількості штатних працівників, зайнятих в економіці. Кожному із зазначених працівників не виплачено в середньому 16,5 тис.грн, що в 1,7 раза перевищує середню заробітну плату за липень 2019р.

Послуги

У II кварталі 2019р. обсяг послуг, реалізованих споживачам підприємствами сфери послуг області, становив 2525,8 млн.грн, що (у фактичних цінах) на 12,5% більше у порівнянні з II кварталом 2018р.

У структурі загального обсягу реалізованих послуг найбільшу питому вагу займають послуги складського господарства та допоміжної діяльності в сфері транспорту – 31,7%, у сфері діяльності транспорту – 25,4%, операції з нерухомим майном – 10,9%, у сфері інформації та телекомунікацій – 9,5%, у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування, – 7,1%, у сфері освіти – 2,8%, у сфері тимчасового розміщування й організації харчування – 2,6%, у галузі охорони здоров'я та надання соціальної допомоги – 2,3%. Найменшу питому вагу займають послуги мистецтва, спорту, розваг та відпочинку – 0,6% від загального обсягу послуг.

Населенню області у II кварталі 2019р. надано послуг на 419,7 млн.грн, що у порівнянні з відповідним періодом 2018р. менше на 25,7%. Обсяг послуг наданих населенню становить 16,6% від загального обсягу реалізованих послуг.

¹ Дані наведено по юридичних особах та відокремлених підрозділах юридичних осіб із урахуванням цензу за кількістю найманих працівників.

У структурі послуг реалізованих населенню найбільшу частку складають послуги у сфері транспорту – 27,6%, у сфері інформації та телекомунікацій – 15,9%, у сфері освіти – 15,6%, у сфері тимчасового розміщування та організації харчування – 13,7%, у галузі охорони здоров'я та надання соціальної допомоги – 9,0%, у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування – 7,8%, у сфері мистецтва, спорту, розваг та відпочинку – 2,8% від загального обсягу послуг.

Значна частка обсягу реалізованих послуг належала підприємствам сфери послуг обласного центру – 54,6% (1379,5 млн.грн). Серед міст обласного значення найбільшу частку реалізованих послуг забезпечили підприємства міст Сміла – 8,7% (220,0 млн.грн), Умані – 4,8% (120,8 млн.грн); серед районів – Черкаського – 11,4% (286,9 млн.грн), Христинівського – 5,6% (140,2 млн.грн) та Шполянського – 5,2% (131,6 млн.грн).

Правосуддя та злочинність

За повідомленням прокуратури Черкаської області протягом січня–липня 2019р. обліковано 9619 кримінальних правопорушень¹, з них тяжких та особливо тяжких – 33,6%.

У загальній кількості злочинів 56,3% становили злочини проти власності, 10,8% – злочини проти життя та здоров'я особи, 7,8% – злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення, 5,4% – злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та злочини проти журналістів, 3,9% – злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту, 3,3% – злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, 2,4% – злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина, 2,3% – злочини у сфері господарської діяльності, по 2,1% становили злочини проти громадської безпеки та злочини проти правосуддя, 1,3% – злочини проти громадського порядку та моральності, 1,0% – злочини проти довкілля, 0,6% – злочини у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж електрозв'язку.

Протягом січня–липня 2019р. на території області було скоєно 21 умисне вбивство (та замах на вбивство), 35 умисних тяжких тілесних ушкоджень та 11 випадків згвалтувань і замахів на згвалтування.

Також за січень–липень 2019р. кількість випадків крадіжок становила 4126, шахрайств – 750, грабежів – 180, розбоїв – 40 та хабарництва – 37.

¹Злочини, виявлені органами Національної поліції, органами прокуратури, органами, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства, органами безпеки, та органами Національного антикорупційного бюро.

Правоохоронними органами протягом січня–липня 2019р. виявлено 22 особи, які скоїли злочини у складі 5 злочинних груп і злочинних організацій, закінчено 5 кримінальних проваджень про кримінальні правопорушення, вчинені організованими групами і злочинними організаціями.

Кількість потерпілих від злочинів за січень–липень 2019р. становила 5798 осіб, із числа яких 2044 – жінки, 433 – особи похилого віку та інваліди 1 і 2 групи, 60 – неповнолітні та 31 особа – діти до 14 років. Найбільша кількість потерпілих (67,0%) від крадіжок та шахрайства – відповідно 3315 та 570 осіб, серед яких 35,3% – жінки (1373 особи). У дорожньо-транспортних пригодах, пов'язаних зі злочинами, на території області постраждало 161 особа, з яких 25,5% – загинуло. Усього внаслідок злочинних діянь загинуло 114 осіб, із числа яких 7,9% – у результаті нанесення умисних тяжких тілесних ушкоджень, 12,3% було вбито.

Кількість виявлених осіб, які вчинили злочини, становила 1626, з них жінки – 13,6%, неповнолітні – 2,1%. У загальній кількості виявлених осіб, які вчинили злочини, 20,4% раніше вже ставали на злочинний шлях, із яких 62,7% мають не зняту або непогашену судимість, 10,9% – знаходились у стані алкогольного сп'яніння, 4,9% – вчинили злочин у складі групи. Питома вага працездатних осіб, які на момент вчинення злочину не працювали і не навчалися, становила 71,6%, безробітних – 10,1%.

Внутрішня торгівля

Оптовий товарооборот підприємств (юридичних осіб) у січні–червні 2019р. становив 22363,6 млн.грн. Порівняно із січнем–червнем 2018р. його фізичний обсяг збільшився на 24,0%.

Оборот роздрібною торгівлі¹ у січні–червні 2019р. становив 12615,0 млн.грн, що у порівнянних цінах на 16,3% більше від обсягу січня–червня 2018р. У червні 2019р. проти червня 2018р. оборот роздрібною торгівлі збільшився на 18,9%, проти травня 2019р. – на 5,1%.

Роздрібний товарооборот підприємств (юридичних осіб), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні–червні 2019р. становив 7056,1 млн.грн, що в порівнянних цінах на 15,1% більше від обсягу січня–червня 2018р.

---

¹ Включає дані щодо роздрібного товарообороту підприємств (юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля.

Сільське господарство

Індекс сільськогосподарської продукції в усіх категоріях господарств у січні–липні 2019р. порівняно з відповідним періодом 2018р. становив 113%, у тому числі у сільськогосподарських підприємствах – 117%.

Сільськогосподарські товаровиробники всіх категорій господарювання станом на 1 серпня п.р. отримали 1070,6 тис. т зерна ранніх зернових, що на 64% більше, ніж на цей період в минулому році. Збільшення виробництва спостерігалось по всіх культурах зернової групи, зокрема пшениці на 66% ячменю – на 75%, вівса – втричі. Збільшилось лише виробництво зернобобових культур (на 31%). Зростання виробництва зернових культур відбулося за рахунок розширення площ збирання та збільшення урожайності на 7,7 ц з 1 га.

Сільськогосподарськими підприємствами отримано 90% загального обсягу зерна, в т.ч. пшениці – 90%, ячменю – 86%.

В усіх категоріях господарств за розрахунками з площі 7,5 тис.га отримано 82,4 тис.т овочів відкритого ґрунту, або на 2% більше ніж торік, що обумовлене розширенням площ збирання (на 11%).

Господарствами всіх категорій реалізовано на забій 266,7 тис.т худоби та птиці (у живій масі), що на 5% більше порівняно з січнем–липнем 2018р., вироблено 271,5 тис.т молока (на 6% менше) та 503,8 млн.шт яєць (на 35% більше). Частка господарств населення у загальному виробництві цих продуктів тваринництва у січні–липні 2019р. складала відповідно 7%, 37% та 40%.

Станом на 1 серпня 2019р. кількість великої рогатої худоби у господарствах усіх категорій порівняно з 1 серпня 2018р. скоротилась на 5% і становить 173,6 тис.голів, корів – на 8% (73,3 тис.голів), свиней – на 4% (372 тис.голів), овець і кіз – на 3% (41,9 тис.голів), а птиці свійської зросла – на 11% (29,4 млн.голів).

У господарствах населення утримувалося 34% загальної чисельності поголів'я великої рогатої худоби, у тому числі 40% корів, 42% свиней, 94% овець і кіз, 27% птиці всіх видів.

На 1 серпня 2019р. в сільськогосподарських підприємствах та підприємствах, що здійснюють зберігання, переробку зернових культур, було в наявності 818 тис.т зерна (на 35% більше проти 1 серпня 2018р.). Запаси насіння соняшнику становили 35,8 тис.т (на 41% більше).

Капітальні інвестиції

У січні–червні 2019р. підприємствами та організаціями області за рахунок усіх джерел фінансування освоєно 3841,9 млн.грн **капітальних інвестицій**, що на 2,4% більше від обсягу капітальних інвестицій за січень–червень 2018р.

Найвагомішу частку капітальних інвестицій (96,0% загального обсягу) спрямовано в матеріальні активи, з яких витрати у машини, обладнання, інвентар та транспортні засоби становили 58,2% усіх інвестицій, у будівлі та споруди – 33,0%.

У нематеріальні активи інвестовано 4,0% загального обсягу капітальних інвестицій.

Основним джерелом фінансування інвестицій залишаються власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких у січні–червні 2019р. освоєно 81,7% загального обсягу. Частка залучених і запозичених коштів, зокрема кредитів банків та інших позик, становила 6,0%. За рахунок коштів державного та місцевих бюджетів освоєно 7,3% капітальних інвестицій, населенням на будівництво житла інвестовано 3,7%.

Найбільшу частку (42,5% або 1634,2 млн.грн) усіх капітальних інвестицій було освоєно підприємствами сільського, лісового та рибного господарства, обсяги яких порівняно з січнем–червнем 2018р. збільшилися на 5,9%.

Частка підприємств промислових видів діяльності становила 28,1%.

Промисловість

У січні–липні 2019р. порівняно з січнем–липнем 2018р. **індекс промислової продукції** становив 101,2% (по Україні – 100,4%).

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** індекс промислової продукції становив 94,2%, у **переробній** – 102,6%.

На **підприємствах з виробництва харчових продуктів, напоїв** індекс промислової продукції становив 101,7%. У січні–липні 2019р. вироблено 1,9 тис.т туш, напівтуш, четвертин необвалених яловичини і телятини свіжої чи охолодженої, 429 т туш, напівтуш свинини свіжої чи охолодженої, 18,7 тис.т тушок курей, курчат свіжих чи охолоджених, 103 т виробів ковбасних та подібних продуктів з м'яса, субпродуктів чи крові тварин та подібних виробів і харчових продуктів на їхній основі, 47,1 тис.т олії соняшникової та її фракцій нерафінованих (крім хімічно модифікованих), 4,3 тис.т масла вершкового жирністю не більше 85%, 8,8 тис.т сиру тертого, порошкового, голубого та іншого неплавленого (крім свіжого сиру, сиру із молочної сироватки та кисломолочного сиру), 31,1 тис.т борошна пшеничного чи пшенично-житнього, 19,2 тис.т круп, борошна грубого помелу з вівса, кукурудзи, рису, 11,4 тис.т хліба

та виробів хлібобулочних нетривалого зберігання, 1,6 млн. дал пива солодового (крім пива безалкогольного і пива з вмістом алкоголю не більше 0,5%), 8,4 млн. дал напоїв безалкогольних типу лимонаду, оранжаду.

На підприємствах **текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів** індекс промислової продукції становив 109,6%. У січні–липні 2019р. вироблено 42,4 тис жіночих та дівчачих жакетів та блейзерів (крім трикотажних), 36,7 тис жіночих та дівчачих блузок, сорочок та батників (крім трикотажних), 20,5 тис суконь (крім трикотажних) жіночих та дівчачих, 2,6 тис пар чоловічого та 3,4 тис пар жіночого взуття, призначеного для носіння на вулиці, з верхом зі шкіри натуральної.

У виготовленні **виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності** індекс промислової продукції у січні–липні 2019р. порівняно з січнем–липнем 2018р. становив 101,7%. Вироблено 18,5 тис.т гранул та брикетів з пресованої або агломерованої деревини, залишків або відходів рослинного походження, 6,8 тис.т коробок та ящиків з паперу або картону гофрованих.

На підприємствах з **виробництва хімічних речовин і хімічної продукції** проти січня–липня 2018р. індекс промислової продукції становив 116,7%. Зросло виробництво засобів мийних та для чищення, які містять або не містять мило, включаючи допоміжні засоби для миття, розфасованих для роздрібної торгівлі – на 48,6%, сечовини, яка містить більше 45% азоту за масою, у перерахунку на сухий безводний продукт (крім у таблетках, подібних формах або упаковках вагою 10 кг і менше) – на 47,3%, аміаку безводного – на 42,4%, мила та речовин поверхнево-активних органічних в брусках та подібних формах (крім для туалетних цілей) – на 19,2%, засобів косметичних індивідуальних інших (парфумних, туалетних, для видалення волосся і т.ін.) – на 11,2%, фарб та лаків інших, сикативів готових – на 10,8%.

У **виробництві основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів** випуск промислової продукції у січні–липні 2019р. збільшився на 24,6%.

У виробництві **гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції** обсяг промислової продукції зменшився на 11,0%.

На підприємствах **металургійного виробництва та виробництва готових металевих виробів, крім машин і устаткування** індекс промислової продукції становив 82,9%.

У **машинобудуванні, крім ремонту і монтажу машин і устаткування**, обсяг промислового виробництва становив 100,3%. Збільшився випуск машин пральних ємністю 10 кг і менше сухої білизни неавтоматичних; трансформаторів інших потужністю більше 1кВ А, але не більше 16 кВ А; приладів електромеханічних побутових з вмонтованим електродвигуном;

обладнання й апаратів для фільтрування й очищення повітря та газів; обладнання для зважування іншого; обладнання промислового для виробництва хлібобулочних виробів (крім печей хлібопекарських та тісторозкочувальних машин); обладнання промислового для перероблення м'яса або птиці.

У постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря виробництво зменшилось на 4,6%. У січні–липні 2019р. вироблено 970,5 млн.кВт·годин електроенергії, що на 23,8% менше ніж у січні–липні 2018р., відпуск пари та води гарячої збільшився на 1,2%.

Будівництво

У січні–липні 2019р. підприємствами області **вироблено будівельної продукції (виконано будівельних робіт)** на 917,8 млн.грн. У загальному обсязі виробленої будівельної продукції нове будівництво, реконструкція та технічне переозброєння становили 69,3%, капітальний і поточний ремонт – 26,2% та 4,5% відповідно.

Індекс будівельної продукції у січні–липні 2019р. порівняно з січнем–липнем 2018р. становив 106,2%. Будівництво інженерних споруд збільшилося на 21,8%, будівель – зменшилося на 4,9%.

У січні–червні 2019р. в області **прийнято в експлуатацію 72,8 тис.м²** загальної площі житлових будівель (нове будівництво), з яких 29,3 тис.м² (або 40,2% загального обсягу житла) відповідно до Порядку прийняття в експлуатацію об'єктів, збудованих без дозвільного документа на виконання будівельних робіт, затвердженого наказом Мінрегіону від 03.07.2018 № 158 (далі – Порядок).

Загальна площа прийнятого в експлуатацію житла у січні–червні 2019р. порівняно з січнем–червнем 2018р. збільшилась на 31,7%, при цьому без урахування площі, прийнятої в експлуатацію відповідно до Порядку зменшилась – на 21,3%.

Обсяг прийнятого в експлуатацію житла у міських поселеннях становив 51,2 тис.м², або 70,3% від загального обсягу, у сільській місцевості – 21,6 тис.м² 29,7%.

У одноквартирних будинках прийнято в експлуатацію 76,9% (56,0 тис.м²) загального обсягу житла (нове будівництво), у будинках із двома й більше квартирами – 23,1% (16,8 тис.м²).

У міських поселеннях прийнято в експлуатацію 457 квартир (71,2% загальної кількості), у сільській місцевості – 185 квартири (28,8%).

Загальна площа однієї квартири в середньому по області становила 113,3м².

Транспорт

У січні–липні 2019р. **вантажооборот** підприємств транспорту області збільшився проти січня–липня 2018р. на 12,3% і становив 6202,2 млн.ткм.

Підприємствами транспорту області перевезено 8,3 млн.т вантажів, що на 15,2% більше від обсягів січня–липня 2018р.

На залізничному транспорті у січні–липні 2019р. скоротилося відправлення вантажів на 0,9%, зокрема: лісових вантажів – на 90,2%, чорних металів – на 74,8%, будівельних матеріалів – на 50,5%, брукху чорних металів – на 22,7%. Збільшилось відправлення кам'яного вугілля у 38 раз, зерна і продуктів перемолю – на 41,9%, коксу – на 3,3%.

Автомобільним транспортом відправлено 4861,6 тис.т вантажів та виконано вантажооборот в обсязі 921,7 млн.ткм, що відповідно на 29,7% та 11,8% більше ніж у січні–липні 2018р.

У січні–липні 2019р. усіма видами транспорту виконано **пасажи́рооборот** в обсязі 1650,6 млн.пас.км, що на 0,5% менше січня–липня 2018р. Зменшення обсягу пасажирообороту відбулося на тролейбусному та автомобільному транспорті (на 15,5% та 9,8% відповідно), збільшення – на залізничному транспорті (на 3,9%).

Послугами пасажирського транспорту у січні–липні 2019р. скористалися 46,0 млн. пасажирів, що на 12,5% менше ніж у січні–липні 2018р.

Залізничним транспортом відправлено 1503,4 тис. пасажирів, що на 2,8% більше від обсягу січня–липня 2018р.

Автомобільним транспортом скористалися 31,7 млн. пасажирів, що на 11,8% менше ніж у січні–липні 2018р.

Електротранспортом перевезено 12,8 млн. пасажирів, що на 15,5% менше від обсягу січня–липня 2018р.

Зовнішньоекономічна діяльність

У січні–червні 2019р. **експорт товарів** становив 408438,9 тис.дол. США, **імпорт** – 347617,5 тис.дол. Порівняно з січнем–червнем 2018р. експорт збільшився на 13,7% (на 49329,0 тис.дол.), імпорт – на 45,2% (на 108187,2 тис.дол.). Позитивне сальдо становило 60821,4 тис.дол. (у січні–червні 2018р. також позитивне – 119679,6 тис.дол.).

Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами із 111 країн світу.

Серед країн-партнерів найбільше екпортувалися товари до Китаю – 12,3%, Індії – 8,8%, Нідерландів та Білорусі – по 6,2%, Єгипту – 5,8%.

Експорт товарів до країн Європейського Союзу становив 155575,0 тис.дол., або 38,1% від загального обсягу експорту, та збільшився порівняно з січнем–червнем 2018р. у 1,5 раза.

Оснoву товарної структури експорту області склали продукти рослинного походження – 42,5%, жири та олії тваринного або рослинного походження – 27,4%, готові харчові продукти – 9,8%.

Найбільші імпорتنі поставки товарів надходили з Угорщини – 17,0%, Китаю – 14,5%, Німеччини – 13,3%, Польщі – 8,8%, Словаччини – 8,5%.

Імпорт товарів із країн Європейського Союзу становив 221976,2 тис.дол., або 63,9% від загального обсягу та збільшився проти січня–червня 2018р. у 1,8 рази.

У товарній структурі імпорту переважали: мінеральні продукти – 32,1%, продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – 17,3%, машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання – 17,1%, засоби наземного транспорту, літальні апарати, плавучі засоби – 5,7%.

У січні–червні 2019р. **експорт послуг** становив 16943,0 тис.дол. США, **імпорт** – 8468,8 тис.дол. Порівняно з січнем–червнем 2018р. експорт збільшився на 19,1% (на 2712,4 тис.дол.), імпорт – на 31,3% (на 2019,9 тис.дол.). Позитивне сальдо становило 8474,3 тис.дол. (у січні–червні 2018р. також позитивне – 7781,7 тис.дол.).

Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами із 65 країн світу.

Експорт послуг до країн Європейського Союзу становив 31,6% від загального обсягу експорту та зменшився порівняно з січнем–червнем 2018р. на 19,0%, імпорт – 86,6% від загального обсягу імпорту і збільшився у 1,5 рази.

Найбільші обсяги експорту послуг припадали на США – 56,0%, Німеччину та Велику Британію – по 6,2%, Білорусь – 5,4%, Австрію – 4,2%.

У структурі експорту найбільші обсяги припадали на послуги у сфері телекомунікації, комп'ютерні та інформаційні послуги – 60,7% від загального обсягу експорту, транспортні послуги – 13,6%, послуги з переробки матеріальних ресурсів – 10,1%, послуги з ремонту та технічного обслуговування – 7,2%.

Головними партнерами в імпорті послуг були: Велика Британія – 31,5%, Німеччина – 10,3%, Австрія, Франція та Кіпр – по 9,0%, Польща – 8,8%.

Оснoву структури імпорту послуг склали транспортні послуги – 34,6%, ділові послуги – 16,8%, послуги у сфері телекомунікації, комп'ютерні та інформаційні послуги – 12,5%, послуги, пов'язані з фінансовою діяльністю – 12,1%, роялті та інші послуги, пов'язані з використанням інтелектуальної власності – 8,8%.

Обсяг залучених з початку інвестування в економіку області **прямих інвестицій (акціонерного капіталу)** на 1 липня 2019р. становив 340,9 млн.дол. США, або 1,0% від загального обсягу залучених інвестицій в економіку України та у розрахунку на одну особу населення – 281,8 дол.

Прямі інвестиції надійшли від нерезидентів із 43 країн світу. До основних країн-інвесторів, на які припадає 86,8% загального обсягу іноземного капіталу, належать: Беліз, Кіпр, Німеччина, Чехія, Франція та Іспанія.

Найбільш привабливими для іноземних інвесторів залишаються підприємства промисловості, у які залучено 81,4% загального обсягу. У організації, що здійснюють операції з нерухомим майном спрямовано 8,3% прямих інвестицій, у підприємства сільського, лісового та рибного господарства – 5,7%, оптової та роздрібної торгівлі; ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів – 2,3%.

Споживчі ціни

Індекс споживчих цін (індекс інфляції) у січні–липні 2019 р. по Черкаській області становив 103,0% (у відповідному періоді 2018 р. – 103,6%).

Продукти харчування та безалкогольні напої подорожчали на 4,7%. Найбільше (на 50,5%) зросли ціни на фрукти. На 12,5–2,5% стали дорожчими цукор, продукти переробки зернових, овочі, макаронні вироби, хліб, маргарин, риба та продукти з риби, кисломолочна продукція, масло, безалкогольні напої, м'ясо та м'ясопродукти. Водночас на 39,6% подешевшали яйця, на 3,1% – рис.

Ціни (тарифи) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива знизилися на 2,6%, що пов'язано зі зниженням цін на природний газ на 22,0%. Разом з тим відбулося підвищення тарифів на гарячу воду на 18,4%, опалення – на 16,7%, цін на кам'яне вугілля – на 16,4%, плати за оренду житла – на 4,6%, тарифів на водопостачання – на 3,6%, утримання будинків та прибудинкових територій – на 3,5%.

Зростання цін у сфері охорони здоров'я на 5,1% викликано насамперед подорожчанням амбулаторних послуг на 18,3% та послуг лікарень – на 4,9%. Фармацевтична продукція, медичні товари та обладнання стали дорожчими на 3,0%.

Ціни на транспорт у цілому знизилися на 0,5% головним чином через здешевлення палива та мастил на 4,4% та автомобілів на 3,9%. Разом з тим на 22,7% подорожчав проїзд у залізничному пасажирському транспорті.

Підвищення цін у сфері зв'язку на 8,4% зумовлено подорожчанням місцевого телефонного зв'язку на 17,3%, поштових послуг – на 14,3%, мобільного зв'язку – на 12,0%, послуг інтернету – на 10,5%.

Послуги освіти подорожчали на 3,6%, зокрема, дошкільної – на 11,8%, вищої – на 2,7%.